

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

Brüssel, 14. oktoober 2026
(OR. en)

2025/0312(COD)

PE-CONS 42/26

ECOFIN 818
UEM 264
CODEC 1179
ECB

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
MÄÄRUS (EL) 2026/...,**

...,

**millega muudetakse määrust (EL) nr 472/2013,
millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet
euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida
tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 136 koostoimes artikli 121 lõikega 6,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanka arvamust¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C, C/2025/6772, 23.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/6772/oj>.

² Euroopa Parlamendi 6. oktoobri 2026. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 472/2013³ on kehtestatud sätted, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet nende liikmesriikide üle, mille rahaühik on euro, kui neil liikmesriikidel on või võivad tekkida finantsstabiilsuse või riigi rahanduse jätkusuutlikkusega seotud tõsised raskused, millel võib olla negatiivne ülekanduv mõju teistele euroala liikmesriikidele, või nad taotleavad või saavad finantsabi.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel (ELT L 140, 27.5.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/472/oj>).

- (2) Liidu majanduse juhtimise raamistikku reformiti 2024. aastal (edaspidi „2024. aasta reform“). 2024. aasta reformi üldeesmärk oli hõlbustada tulemuslikku majandusjärelvalvet, mis põhineb ühisel raamistikul, mis tagab võrdse kohtlemise ja mitmepoolse poliitika koordineerimise. 2024. aasta reformi erieesmärgid olid veelgi edendada reformide ja investeeringute kaudu riigi rahanduse usaldusväärsust ja kestlikkust, usaldusväärsust ja kaasavat majanduskasvu ja vastupanuvõimet, ennetada ülemäära eelarvepuudujääki ning tugevdada riikide isevastutust. Nende eesmärkide saavutamiseks võeti 2024. aasta reformiga kasutusele uued mõisted ja muudeti liidu majanduse juhtimise raamistiku struktuuri. 2024. aasta reform viidi ellu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1263⁴, nõukogu määruse (EL) 2024/1264⁵ ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1265⁶ vastuvõtmisega.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrus (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelvalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97 (ELT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁵ Nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrus (EL) 2024/1264, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (ELT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

⁶ Nõukogu 29. aprilli 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1265, millega muudetakse direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta (ELT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

- (3) Määruse (EL) 2024/1263 kohaselt tuleb riiklikes keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades käsitleda liidu ühiseid prioriteete. Vastavalt kõnealuse määruse artikli 13 punktile c hõlmavad need ühised prioriteedid õiglast rohe- ja digipööret, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119⁷ sätestatud kliimaeesmärged, sotsiaalsed ja majanduslikku vastupanuvõimet, sealhulgas Euroopa sotsiaalõiguste sammast, energiajulgeolekut ja vajaduse korral kaitsevõime ülesehitamist.
- (4) Komisjon esitas oma 11. veebruari 2025. aasta teatises „Lihtsam ja kiirem Euroopa: teatis rakendamise ja lihtsustamise kohta“ visiooni rakendamise- ja lihtsustamiskavast, mille eesmärk on konkurentsivõime suurendamiseks ning majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnanalaste eesmärkide kaitsmiseks vähendada regulatiivset koormust ja lihtsustada liidu õigust ning nõnda muuta see hõlpsamini rakendatavaks.
- (5) Kooskõlas 2024. aasta reformiga tuleks muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 472/2013, et tagada sidusus liidu majanduse juhtimise raamistiku muude õigusaktidega ning aidata seda raamistikku ühtlustada ja lihtsustada.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

- (6) Määrusega (EL) 2024/1263 kehtestatud riiklikud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad moodustavad 2024. aasta reformi nurgakivi. Nendega asendati stabiilsus- ja lähenemisprogrammid ning riiklikud reformikavad, kusjuures seeläbi koondati iga liikmesriigi eelarve-, reformi- ja investeerimiskohustused ühisesse raamistikku. Määrust (EL) nr 472/2013 tuleks muuta, et viia see kõnealuse ühise raamistikuga kooskõlla. Eelkõige tuleks riiklikust keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavast tulenevaid kohustusi igakülgsest arvesse võtta makromajandusliku kohandamisprogrammi kavandamisel, et tagada sidus ja tulemuslik lähenemine liikmesriigi eelarve- ja makromajanduslike probleemide lahendamise suhtes. Lisaks on määruse (EL) 2024/1263 artiklis 32 sätestatud, et liikmesriik ei pea esitama riiklikku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava ega iga-aastast eduaruannet, kui tema suhtes kohaldatakse makromajanduslikku kohandamisprogrammi.
- (7) Liikmesriigid, mille rahaühik on euro, lõid 2010. aasta juunis ajutise kriisilahendusmehhanismina Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi (EFSF). Alates 1. juulist 2013 ei saa EFSF enam uutes rahastamisprogrammides osaleda. Määrust (EL) nr 472/2013 tuleks muuta, et seda arvesse võtta.
- (8) Kogemused on näidanud, et tõhustatud järelevalve praegune ülesehitus võib mõjuda ennetavat finantsabi soovivatele liikmesriikidele heidutavalt ja tuua kaasa täiendava järelevalve juhtudel, kui see ei ole vajalik. Selleks et saavutada tasakaal tulemusliku järelevalve vajaduse ning vajaduse vahel mitte heidutada liikmesriike taotlemast ennetavat finantsabi juhtudel, kui see on vajalik, tuleks määrust (EL) nr 472/2013 muuta, et täpsustada asjaolusid, mille korral liikmesriigi suhtes, mis saab ennetavat finantsabi, kohaldatakse tõhustatud järelevalvet.

- (9) Kui liikmesriik saab ühelt või mitmelt liikmesriigilt või kolmandalt riigilt, Euroopa finantsstabiilsusmehhanismilt (EFSM), Euroopa stabiilsusmehhanismilt (ESM) või mõnelt muult asjaomaselt rahvusvaheliselt finantseerimisasutuselt, nagu Rahvusvaheline Valuutafond (IMF), ennetavat finantsabi ja selle abi andmise tingimuseks on uute poliitikameetmete võtmine, tuleks kõnealuse liikmesriigi suhtes kohaldada määruse (EL) nr 472/2013 alusel tõhustatud järelevalvet, sealhulgas juhul, kui finantsabi ei ole veel kasutatud. ESMi täiendavate tingimustega seotud krediidiliini andmine eeldab selliste uute poliitikameetmete võtmist. Seetõttu tuleks liikmesriigi suhtes, kes saab täiendavate tingimustega seotud krediidiliini vormis ennetavat finantsabi, kohaldada tõhustatud järelevalvet. Seoses ESMi uute ennetava finantsabi vahenditega peaks komisjon igal üksikjuhul eraldi hindama, kas sellised uued vahendid nõuavad uute poliitikameetmete võtmist ja kas seega oleks liikmesriigi suhtes, kes saab sellist finantsabi, põhjendatud kohaldada tõhustatud järelevalvet määruse (EL) nr 472/2013 alusel.
- (10) Nõukogu määrusega (EL) nr 1024/2013⁸ anti Euroopa Keskpangale (EKP) eriülesanded seoses krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga. Selleks et järgida kõnealuse määrusega kehtestatud ülesannete jaotust EKP ja osalevate liikmesriikide pädevate asutuste vahel, tuleks määruse (EL) nr 472/2013 sätteid finantssektorit käsitleva teabe või finantssektoriga seotud järelevalvemeetmete kohta täpsustada .

⁸ Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1024/oj>).

- (11) Määruses (EL) nr 472/2013 on sätestatud, et makromajanduslikust kohandamisprogrammist väljuva liikmesriigi üle tuleb teha programmijärgset järelevalvet seni, kuni 75 % saadud finantsabist saab tagasi makstud. Euroopa Kontrollikoda on oma eriaruandes 18/2021 „Komisjoni järelevalve liikmesriikide üle, mis väljuvad makromajanduslikust kohandamisprogrammist: sobiv vahend, mis vajab ühtlustamist“ tuvastanud teatavad puudused programmijärgse järelevalve tulemuslikkuses, sealhulgas selge rõhuasetuse ja eesmärkide puudumise ning kattuvused muude majandusjärelevalve protsessidega, näiteks Euroopa poolaastaga.
- (12) Euroopa Kontrollikoja järeldusi arvestades on vaja määrust (EL) nr 472/2013 muuta, et täpsustada programmijärgse järelevalve eesmärki ja ulatust, suurendamaks selle kooskõla nimetatud määrusega ja liidu majanduse juhtimise raamistikuga ning vältimaks aruandlusnõuete dubleerimist. Eelkõige peaks programmijärgne järelevalve keskenduma asjaomase liikmesriigi saadud finantsabi tagasimaksmise võime seirele ja hindamisele, võttes arvesse selle liikmesriigi majandus-, eelarve- ja finantsolukorda. Lisaks peaks see hõlmama teatavate reformide elluviimist, niivõrd kui nende suhtes ei kohaldata juba riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava kohast seiret. Samuti tuleks programmijärgse järelevalve käigus kindlaks teha vajadus võtta parandusmeetmeid, et maandada riske, mis avalduvad asjaomase liikmesriigi võimele saadud finantsabi tagasi maksta. Programmijärgne järelevalve ei piira teiste laenuandjate, näiteks ESMi, EFSFi ja muude asjaomaste rahvusvaheliste finantseerimisasutuste volitusi täita ülesandeid oma õigusraamistiku alusel.

- (13) Määrust (EL) nr 472/2013 on vaja muuta ka selleks, et muuta programmijärgne järelevalve riskidega proportsionaalsemaks seeläbi, et kehtestatakse astmeline järelevalvesüsteem, mille puhul kontrolli tase varieerub sõltuvalt saadud finantsabi tagasimaksmise alasest riskist ja parandusmeetmete vajalikkusest. Eelkõige peaks komisjonil olema võimalik viis aastat pärast programmijärgse järelevalve algust hinnata konkreetselt liikmesriigi võimet saadud finantsabi tagasi maksta. Kui komisjon järeldeb, et keskpikas perspektiivis ei avaldu liikmesriigi võimele finantsabi tagasi maksta olulisi riske, peaks olema võimalik korrapärased hindamised viieks aastaks peatada, eeldusel et asjaolud oluliselt ei muutu. Enne selle konkreetse hindamise lõpuleviimist peaks komisjon küsima majandus- ja rahanduskomitee (EFC) arvamust.
- (14) Selleks et tagada määruse (EL) nr 472/2013 rakendamisel tihe koostöö ESMi ja muude asjaomaste rahvusvaheliste finantseerimisasutustega, peaks komisjon jätkuvalt püüdma sõlmida vajalikud halduskokkulepped. Sellised kokkulepped aitavad tagada, et finantsabi andmisega seotud finantseerimisasutuste ja organite tegevus on kooskõlastatud ja vastastikku tugevdav.
- (15) Selleks et säilitada tehtud otsuste läbipaistvus, nendega seotud aruandekohustus ja isevastutus, tuleks dokumendid ja õigusaktid, mille komisjon esitab nõukogule, nagu on sätestatud käesolevas määruses, teha Euroopa Parlamendile põhjendamatu viivitusega kättesaadavaks.
- (16) Määrust (EL) nr 472/2013 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 472/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 1 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) mis taotlevad või saavad finantsabi ühelt või mitmelt liikmesriigilt või kolmandalt riigilt, Euroopa finantsstabiilsusmehhanismilt (EFSM), Euroopa stabiilsusmehhanismilt (ESM) või mõnelt muult asjaomaselt rahvusvaheliselt finantseerimisasutuselt, nagu Rahvusvaheline Valuutafond (IMF).“

2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjon teostab tõhustatud järelevalvet liikmesriigi üle, kui see saab ühelt või mitmelt liikmesriigilt või kolmandalt riigilt, EFSMilt, ESMilt või mõnelt muult asjaomaselt rahvusvaheliselt finantseerimisasutuselt, nagu IMF, ennetavat finantsabi, mis nõuab uute poliitikameetmete võtmist.“;

b) lõiked 4 ja 5 jäetakse välja.

3) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Tõhustatud järelevalve all olev liikmesriik võtab raskuste põhjuste või võimalike põhjustega tegelemiseks meetmeid pärast konsulteerimist ja tehes koostööd komisjoniga, kes tegutseb, suheldes EKP, Euroopa järelevalveasutuste, ESRB ja asjakohasel juhul IMFiga. Seejuures võtab liikmesriik arvesse kõiki soovitusi, mis talle on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1263^{*}, nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97^{**} või määruse (EL) nr 1176/2011 alusel.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrus (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97 (ELT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

** Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj>).“;

b) lõige 2 jäetakse välja;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriik, mille üle teostatakse tõhustatud järelevalvet, teeb komisjoni taotluse korral järgmist:

- a) edastab komisjonile, EKP-le ja kooskõlas määruste (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 artikliga 35 asjakohasel juhul Euroopa järelevalveasutustele ette nähtud sagedusega liigendatud andmed oma finantssüsteemis toimunud muutuste kohta, sealhulgas käesoleva lõike punkti b alusel läbi viidud stressitestide ja tundlikkusanalüüside tulemused;
- b) teeb EKP kui järelevalveasutuse või asjakohasel juhul asjaomaste Euroopa järelevalveasutuste järelevalve all stressitestid või tundlikkusanalüüsid, kui see on vajalik, et hinnata finantssektori vastupanuvõimet eri makromajanduslike ja finantsvapustuste suhtes, nagu on kindlaks määranud komisjon ja EKP, suheldes asjaomaste Euroopa järelevalveasutustega ja ESRBga;
- c) peab laskma korrapäraselt hinnata oma finantssektori üle teostatava järelevalve tagamise suutlikkust EKP kui järelevalveasutuse või asjakohasel juhul asjaomaste Euroopa järelevalveasutuste teostatava vastastikuse hindamise raames;

- d) edastab komisjonile kogu teabe, mis on vajalik makromajandusliku tasakaalustamatuse jälgimiseks vastavalt määrusele (EL) nr 1176/2011;
- e) edastab komisjonile kogu teabe, mis on vajalik eelarvejärelevalve tegemiseks.

Käesoleva lõike esimese lõigu punktide b ja c kohaldamisel võetakse arvesse nõukogu määruse (EL) nr 1024/2013* artikliga 6 kehtestatud ülesannete jaotust.

Asjakohasel juhul koostavad EKP kui määruse (EL) nr 1024/2013 kohane järelevalveasutus ja asjaomased Euroopa järelevalveasutused, suheldes ESBRga, hinnangu finantssüsteemi võimalike nõrkade külgede kohta ning esitavad kõnealuse hinnangu komisjonile tema määratud sagedusega ja EKP-le.

Komisjon, EKP ja asjaomased Euroopa järelevalveasutused käsitavad neile edastatud liigendatud andmeid konfidentsiaalsena.

* Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediitiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1024/oj>).“;

- d) lõige 4 jäetakse välja.

4) Artikli 5 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriik, kes kavatseb taotleda finantsabi ühelt või mitmelt liikmesriigilt või kolmandalt riigilt, ESMilt või mõnelt muult asjaomaselt rahvusvaheliselt finantseerimisasutuselt, nagu IMF, teavitab oma kavatsusest viivitamata eurorühma töörühma esimeest, majandus- ja rahandusküsimuste eest vastutavat volinikku ning EKP presidenti.“

5) Artikli 6 esimene ja teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui liikmesriik taotleb finantsabi EFSMilt või ESMilt, hindab komisjon, suheldes EKP ja võimaluse korral IMFiga, kõnealuse liikmesriigi valitsemissektori võla jätkusuutlikkust ning tegelikke ja võimalikke rahastamisvajadusi. Komisjon esitab kõnealuse hinnangu eurorühma töörühmale, kui finantsabi antakse ESMi raames, ning majandus- ja rahanduskomiteele, kui finantsabi antakse EFSMi raames.

Valitsemissektori võla jätkusuutlikkuse hindamisel lähtutakse kõige tõenäolisemast makromajanduslikust stsenaariumist või sellest ettevaatlikumast stsenaariumist ja eelarveprognoosidest, kasutades kõige ajakohasemat teavet ning võttes arvesse artikli 3 lõikes 3 osutatud aruande tulemusi. Komisjon hindab samuti makromajanduslike ja finantsvapustuste ning kahjulike suundumuste mõju valitsemissektori võla jätkusuutlikkusele.“

6) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Kui liikmesriik taotleb finantsabi ühelt või mitmelt liikmesriigilt või kolmandalt riigilt, EFSMilt, ESMilt või IMFilt, koostab liikmesriik kokkuleppel komisjoniga, kes tegutseb, suheldes EKP ja asjakohasel juhul IMFiga, makromajandusliku kohandamisprogrammi projekti, mis sisaldab iga-aastaseid eelarve-eesmärke. Kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikli 32 lõikega 2 võetakse juhul, kui liikmesriigil on kehtiv riiklik keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava ning selle liikmesriigi suhtes kohaldatakse makromajanduslikku kohandamisprogrammi, seda riiklikku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava, sealhulgas kõiki võetud kohustusi seoses liidu ühiste prioriteetidega, millele on osutatud määruse (EL) 2024/1263 artikli 13 punktis c, makromajandusliku kohandamisprogrammi kavandamisel arvesse.“;

ii) neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Makromajandusliku kohandamisprogrammi projektis võetakse arvesse palgakujunduse tavasid ja organisatsioone.“;

iii) viies lõik asendatakse järgmisega:

„Makromajandusliku kohandamisprogrammi projektis järgitakse täiel määral ELi toimimise lepingu artiklit 152 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 28. Komisjon teavitab Euroopa Parlamendi pädeva komisjoni esimeest ja aseesimehi makromajandusliku kohandamisprogrammi projekti koostamise edenemisest. Seda teavet käsitatakse konfidentsiaalsena.“;

b) lõike 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjon tagab, et vastastikuse mõistmise memorandum, mille komisjon ESMi nimel allkirjastab, on täielikult kooskõlas nõukogu heaks kiidetud makromajandusliku kohandamisprogrammiga.“;

c) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

„i) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Iga kolme kuu järel teavitab komisjon nendest edusammudest majandus- ja rahanduskomiteed. Asjaomane liikmesriik teeb komisjoni ja EKPga täielikult koostööd. Eelkõige esitab ta komisjonile ja EKP-le kogu teabe, mida nad peavad vajalikuks selle jaoks, et jälgida makromajandusliku kohandamisprogrammi rakendamist, kooskõlas artikli 3 lõikega 3.“;

ii) kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjon teavitab Euroopa Parlamendi pädeva komisjoni esimeest ja aseesimehi makromajandusliku kohandamisprogrammi jälgimise põhjal tehtud järeldustest. Seda teavet käsitatakse konfidentsiaalsena.“;

d) lõike 12 kolmas ja neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Seoses selliste instrumentidega kiidab nõukogu, tegutsedes komisjoni soovitusel alusel, asjaomasele liikmesriigile suunatud otsusega heaks peamised poliitilised nõuded, mis ESM kavatseb finantsabi tingimuseks seada, kui nende meetmete sisu kuulub liidu pädevusse, nagu on sätestatud aluslepingutes.“

Komisjon tagab, et vastastikuse mõistmise memorandum, mille komisjon ESMi nimel allkirjastab, on täielikult kooskõlas nõukogu kõnealuse otsusega.“

7) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 jäetakse välja;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) on ta asjakohasel juhul vabastatud nõudest esitada määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõike 5 ja artikli 5 lõike 1a kohased aruanded;“;

ii) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) seoses käesoleva määruse artikli 7 lõikega 4 ette nähtud jälgimisega on ta vabastatud määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 10 lõike 1 ja artikli 10a kohasest jälgimisest ja järelevalvest, millele tuginevad kõnealuse määruse artikli 4 lõike 1 ja artikli 6 lõike 2 kohased otsused.“

8) Artikkel 12 jäetakse välja.

9) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriik on programmijärgse järelevalve all seni, kuni vähemalt 75 % ühelt või mitmelt liikmesriigilt, EFSMilt, ESMilt või EFSFilt saadud finantsabist on tagasi maksmata. Nõukogu võib komisjoni ettepaneku põhjal pikendada programmijärgse järelevalve kestust, kui esineb püsiv oht asjaomase liikmesriigi võimele saadud finantsabi tagasi maksta. Komisjoni ettepanek loetakse nõukogus vastuvõetuks, välja arvatud juhul, kui nõukogu otsustab ettepaneku kümne päeva jooksul alates selle komisjonis vastuvõtmisest kvalifitseeritud häälteenamusega tagasi lükata.“;

b) lisatakse järgmised lõiked:

„1a. Kui liikmesriik on käesoleva artikli lõikes 1 osutatud programmi järgse järelevalve all, seirab ja hindab komisjon järgmist:

- a) asjaomase liikmesriigi võime saadud finantsabi tagasi maksta, võttes arvesse tema majanduslikku, eelarve- ja finantsolukorda;
- b) ilma et see piiraks määruse (EL) 2024/1263 artikli 22 kohaldamist, makromajanduslikus kohandamisprogrammis või käesoleva määruse artikli 7 lõikes 12 osutatud nõukogu otsuses sisalduvate reformide elluviimine;
- c) vajadus võtta parandusmeetmeid, et maandada riske, mis avalduvad asjaomase liikmesriigi võimele saadud finantsabi tagasi maksta.

1b. Iga kuue kuu järel edastab komisjon, suheldes EKPga, oma lõike 1a kohaselt tehtud hindamise tulemused Euroopa Parlamendi pädevale komisjonile, majandus- ja rahanduskomiteele ning asjaomase liikmesriigi parlamendile.“;

c) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjoni taotlusel täidab programmi järgse järelevalve all olev liikmesriik artikli 3 lõike 3 nõudeid.“;

d) lisatakse järgmised lõiked:

„2a. Viie aasta möödumisel programmijärgse järelevalve algusest võib komisjon viia läbi konkreetse hindamise asjaomase liikmesriigi võime kohta saadud finantsabi tagasi maksta. Selle hindamise läbiviimisel võtab komisjon lisaks asjaomase liikmesriigi majandusliku, eelarve- ja finantsolukorra, sealhulgas riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava rakendamise analüüsile arvesse järgmist:

- a) kas asjaomase liikmesriigi valitsemissektori koguvõla suhe SKPsse on üle 90 %;
- b) kas nõukogu on otsustanud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 6, et asjaomasel liikmesriigil on ülemäärane eelarvepuudujääk;
- c) komisjoni analüüs asjaomase liikmesriigi võla jätkusuutlikkuse kohta;
- d) asjaomase liikmesriigi laenuvõtmise tingimused;
- e) asjaomase liikmesriigi finantsstabiilsuse tingimused.

Komisjon edastab oma konkreetse hinnangu majandus- ja rahanduskomiteele. Pärast majandus- ja rahanduskomitee arvamuse saamist võib komisjon lõikes 1a osutatud hindamised viieks aastaks peatada, kui ta järeldab, et keskpikas perspektiivis ei avaldu olulisi riske asjaomase liikmesriigi võimele saadud finantsabi tagasi maksta.

Komisjon edastab oma järelduse Euroopa Parlamendi pädevale komisjonile, majandus- ja rahanduskomiteele ning asjaomase liikmesriigi parlamendile.

2b. Kui komisjon otsustab lõikes 1a osutatud hindamised lõike 2a teise lõigu kohaselt peatada, esitab komisjon järgmistel juhtudel uue lõike 2a kohase hinnangu:

- a) peatamise lõppemisel;
- b) kui mõni lõike 2a punktis a või b osutatud asjaolu muutub;
- c) kui mõni lõike 2a punktis c, d või e osutatud olukord halveneb oluliselt.“;

e) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjon teeb, suheldes EKPga, programmijärgse järelevalve all olevasse liikmesriiki kontrollkäike vastavalt sellele, mis on lõigete 1a, 2a ja 2b kohaldamisel vajalik.“;

f) lisatakse järgmine lõige:

„3a. Euroopa Parlamendi pädev komisjon võib pakkuda programmijärgse järelevalve all olevale liikmesriigile võimalust osaleda arvamuste vahetuses selle liikmesriigi tehtud edusammude kohta.“

10) Artiklid 16 ja 17 jäetakse välja.

11) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 18a

Halduskokkulepped ESMi ja muude asjaomaste finantseerimisasutustega

Komisjon püüab sõlmida ESMi ja muude asjaomaste rahvusvaheliste finantseerimisasutustega vajalikud halduskokkulepped, et tagada tihe koostöö käesoleva määrusega ettenähtud tegevuste elluviimisel.“

12) Artikli 19 teise lõigu punkt c asendatakse järgmisega:

„c) käesoleva määruse panus kestliku ja kaasava majanduskasvu ning sotsiaalse ja majandusliku vastupanuvõime saavutamisse.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

..., ...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja
